

Stagevergoeding co-assistent blijft strijdpunt

Het ontbreken van een stagevergoeding voor co-assistenten is sinds jaar en dag onderwerp van gesprek tussen geneeskundestudenten, vakbonden en werkgevers. De komst van een sociaal leenstelsel voor studenten is voor het KNMG Studentenplatform aanleiding om de discussie opnieuw aan te zwengelen.

De media staan er de afgelopen maanden vol mee: studenten die ageren tegen het verdwijnen van de studiefinanciering en de ov-studentenkaart. Want met de komst van een sociaal leenstelsel voor studenten gaat deze groep er hard op achteruit. En geneeskundestudenten nog net iets harder, omdat zij geen stagevergoeding ontvangen in de periode dat zij co-schappen lopen, zo stelde Hein Handgraaf, oud-voorzitter van het KNMG Studentenplatform begin dit jaar in een column in *Arts in Spe*.

Dat studenten naast hun stage best ook een bijbaantje kunnen hebben, is voor geneeskundestudenten niet haalbaar, aldus het Studentenplatform. "Co-assistenten werken in de praktijk vaak meer dan vijftig uur in de week, een bijbaantje gaat dan niet op", stelt Handgraafs opvolger Charlotte Kruydenberg. "Sowieso vind ik het raar dat een regering die voor versterking is van de kenniseconomie tegen studenten zegt dat ze naast hun studie maar moeten gaan werken. Gerenommeerde internationale universiteiten als Oxford en Cambridge leggen hun studenten zelfs een werkverbod op om ze zo het maximale uit hun studie te laten halen."

Brigitte Sprokholz, onderhandelaar voor de Cao UMC bij de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD), beaamt het standpunt van Kruydenberg. "We werken in Nederland allemaal veertig uur per week, dat vinden we een nor-

male arbeidsduur. Wie denkt dat geneeskundestudenten naast hun co-schappen ook nog een bijbaantje kunnen hebben, vindt kennelijk dat een normale arbeidsduur op deze groep niet van toepassing is. Op papier is dat ook het geval, maar als je nagaat in welke setting een co-assistent werkzaam is, is een maximale werktijd toch wenselijk. Een dokter die jou aan het einde van een 48-uursdienst staat te opereren, voelt ook niet veilig. Co-schappen lopen in combinatie met een bijbaan in de horeca – want dat is het enige waar je met de werktijden in het ziekenhuis op uitkomt – lijkt mij daarom niet verstandig."

Geschiedenis

Een beetje cao-geschiedenis over de stagevergoeding voor co-assistenten is met betrekking tot deze discussie wel op zijn plek. Sinds de jaren negentig staat het

Dirk Kramer, ruim tien jaar werkzaam bij de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) als coördinator arbeidsvoorwaarden, legt uit: "Wij zien de co-schappen als integraal onderdeel van de opleiding geneeskunde waarvoor de umc's als werkplaats fungeren. De umc's en de universiteiten zijn formeel en juridisch gezien één entiteit. Tijdens de co-schappen verzorgen wij een deel van de opleiding en daarmee zien we co-assistenten niet als leerlingen die van buitenaf komen en dus ook niet als stagiaires voor wie een vergoeding moet worden betaald."

Hoewel de NVZ vereniging van ziekenhuizen niet inhoudelijk op dit onderwerp wilde reageren, is door cao-onderhandelaars ook hier nauwelijks vooruitgang geboekt. Zelfs toen in 2002 voor alle stagiaires een vergoeding werd over-

'Oxford en Cambridge leggen hun studenten zelfs een werkverbod op'

onderwerp namelijk al op de agenda van alle betrokken cao-onderhandelingen, maar zonder succes. Althans, bij de cao's van de umc's en de ziekenhuizen; daar waar de meeste geneeskundestudenten werken. De reden van het uitblijvende succes in de Cao UMC is dat de werkgevers co-schappen niet als een stage zien.

eengekomen, ontstond na afloop van de onderhandeling grote consternatie of ook de co-assistenten hierbij zouden horen. Volgens de NVZ was dit nooit uitdrukkelijk afgesproken, waarop de LAD een juridische procedure startte. De rechter besliste dat co-assistenten geen recht hebben op stagevergoeding. Uit de be- >

> rekeningen die aan de cao-afspraken ten grondslag lagen, concludeerde de rechter dat het nooit de bedoeling had kunnen zijn om ook co-assistenten bij de afspraak over stagevergoedingen te betrekken. “De rechter heeft dus nooit gezegd dat een co-assistent geen stagiaire is”, benadrukt Arthur Warmer, onderhandelaar voor de Cao Ziekenhuizen bij de LAD. “Als je het woord stage in de *Van Dale* opzoekt, staat daar: ‘periode van praktische oefening als onderdeel van een opleiding’. Daarmee is de co-assistent overduidelijk een stagiaire te noemen. Hetgeen de opvatting van de NFU voor discussie vatbaar maakt.”

Bemoeienis

In de Cao Gezondheidscentra is deze discussie drie jaar geleden beslecht, toen een stagevergoeding werd opgenomen voor co-assistenten huisartsgeneeskunde. De afspraak deed nogal wat stof opwaaien. Zo riep de Universiteit Maastricht huisartsopleiders in gezondheidscentra op om deze vergoeding niet uit te betalen.

Brigitte Sprokholt, onderhandelaar voor de Cao UMC, kan daar nog steeds niet over uit: “Het kan toch niet zo zijn

dat een universiteit zich met de arbeidsvoorwaarden van een andere cao gaat bemoeien?” De bemoeienis heeft er volgens Charlotte Kruydenberg van het KNMG Studentenplatform toe geleid dat de vergoeding niet vanzelfsprekend is en co-assistenten er voorafgaand aan hun co-schap over moeten onderhandelen. “Maar de meeste studenten doen dat niet, omdat ze zich hier ongemakkelijk bij voelen.” Het KNMG Studentenplatform heeft daarom op zijn site een brief staan met daarin uitleg hoe de co-assistenten huisartsgeneeskunde dit het beste kunnen aanpakken.

Begin februari zijn de onderhandelingen voor een nieuwe Cao UMC van start gegaan. Bij de LAD staat het onderwerp stagevergoeding voor co-assistenten weer boven aan de agenda. Maar met het

huidige, sobere financiële onderhandelingsklimaat, zal dit geen gemakkelijk item worden. Het KNMG Studentenplatform is daarom van plan naast de onderhandelingen met de NFU en de NVZ een gesprek aan te gaan – in de hoop dat de komst van een sociaal leenstelsel de discussie of de co-assistent wel of geen stagiaire is in een ander daglicht plaatst. Kruydenberg ziet namelijk nu al voorbeelden van collega-studenten die hun co-schappen onderbreken om tijdelijk te gaan werken. “Met de komst van een sociaal leenstelsel zal steeds vaker zo’n situatie ontstaan. Zeker als je bedenkt dat de gemiddelde studie vier jaar duurt en wij zes jaar bezig zijn.”

Exact dit punt is voor Arthur Warmer, onderhandelaar voor de Cao Ziekenhuizen, van belang bij toekomstige cao-onderhandelingen: “De toegankelijkheid van de opleiding geneeskunde wordt met het leenstelsel weer voor de geprivilegieerden en dat kan niet de bedoeling zijn.” <

Dit artikel kwam tot stand in samenwerking met de LAD.

Huidige cao-afspraken

Co-assistenten hebben grotendeels te maken met drie cao's; de Cao UMC, de Cao Ziekenhuizen en in mindere mate de Cao Gezondheidscentra. Ook studenten tandheelkunde, fysiotherapie, verloskunde, diëtiëk en logopedie die binnen deze setting stage lopen, krijgen al dan niet een vergoeding op basis van de afspraken in deze cao's.

In de Cao UMC is sinds 2002 voor een selecte groep studenten een stagevergoeding van 250 euro bruto per maand vastgelegd. Het gaat om verpleegkundigen, operatieassistenten, anesthesieassistenten, radiologisch laboranten, radiotherapeutisch laboranten en medisch nucleair werkenden. Ook leerlingen van het middelbaar en hoger laboratoriumonderwijs hebben recht op een stagevergoeding. Deze beroepspraktijkbegeleiding van stagiaires wordt

deels gesubsidieerd vanuit het Stagefonds Zorg dat in 2008 is opgericht.

Perifere ziekenhuizen hebben aan een ruimere doelgroep een vergoeding toegekend. In de Cao Ziekenhuizen is afgesproken dat mbo- en hbo-leerlingen voor wie een stage verplicht onderdeel van de studie is, recht hebben op een vergoeding van 308 euro per maand voor een voltijdsstage. De stage moet dan wel minimaal 144 uur per studiejaar bedragen. De

Cao Gezondheidscentra is de enige cao waarin co-assistenten huisartsgeneeskunde apart zijn opgenomen. Sinds 1 april 2010 hebben deze studenten recht op een vergoeding van 250 euro bruto per maand. Ook kan de geneeskundestudent aanspraak maken op een tegemoetkoming in de reiskosten mocht hij geen gebruik kunnen maken van een ov-studentenkaart. De vergoeding wordt gefinancierd vanuit het Fonds Overleg Arbeidsvoorwaarden Gezondheidscentra.

Op papier betekent dit dat studenten fysiotherapie, verloskunde, diëtiëk en logopedie tijdens een stage in een perifere ziekenhuis een stagevergoeding van 308 euro krijgen. Is deze groep als stagiaire werkzaam in een umc of een gezondheids-

centrum, dan is er cao-technisch niets voor hen geregeld. Geneeskundestudenten die hun co-schappen huisartsgeneeskunde in een gezondheidscentrum lopen, hebben volgens de cao recht op een vergoeding van 250 euro. Tandheelkundigen in opleiding komen in geen enkele cao aan bod; in de Cao Ziekenhuizen zijn universitair studenten namelijk volledig uitgesloten van stagevergoedingen.

In de Cao Dierenartspraktijken is geen stagevergoeding overeengekomen. Wel is in de cao terug te vinden dat er alleen een vergoeding wordt betaald als dit voorafgaand aan de stage ‘nadrukkelijk schriftelijk is overeengekomen’. Het is dus aan de studenten zelf om hierover op tijd aan de bel te trekken.